

Załącznik nr 2
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: pedagogika

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Poznańska Akademia Medyczna
Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I

Data przeprowadzenia wizytacji: 14-15 czerwca 2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	33
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	37
Brak	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	38

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: ks. dr hab. Adam Solak, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ewa Zyśk-Domagała – ekspert PKA
2. dr hab. Iwona Myśliwczyk – ekspert PKA
3. Bogdan Lewiński – ekspert ds. pracodawców
4. Jakub Piszczek – ekspert ds. studenckich
5. Żaneta Komoś-Czczot – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Wizytacja na kierunku pedagogika prowadzonym przez Poznańską Akademię Medyczną Nauk Stosowanych im. Mieszka I (PAM) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja ta odbyła się w związku z upływem czasu na jaki była wydana poprzednia pozytywna ocena programowa, czyli na okres 2 lat. Obecna ocena kierunku pedagogika była czwartą oceną przeprowadzaną przez PKA.

Wizytacja została przygotowana w oparciu o obowiązującą procedurę oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość i przebiegała zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem.

Wizytację poprzedziło zapoznanie się z raportem samooceny przez członków zespołu oceniającego (ZO PKA). W trakcie wizytacji ZO PKA odbył spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie raportu samooceny, wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, a także z przedstawicielami studentów, nauczycieli akademickich oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto ZO PKA przeprowadził wizytację bazy dydaktycznej, hospitację zajęć oraz ocenę prac etapowych i dyplomowych. Wizytację zakończyło spotkanie podsumowujące z władzami Uczelni.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pedagogika	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	pedagogika	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	VI semestrów, 215 ECTS POWiR VI semestrów, 210 ECTS POWzT	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy 720 godzin, 24 punkty ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – pedagogika opiekuńczo wychowawcza i resocjalizacyjna (POWiR) – pedagogika opiekuńczo wychowawcza z terapią (POWzT) 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	7	49
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1741 POWiR 1643 POWzT	1149 POWiR
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	170 ECTS POWiR 166 ECTS POWzT	170 ECTS POWiR
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	179 ECTS POWiR 168 ECTS POWzT	179 ECTS POWiR
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	40	40

Nazwa kierunku studiów	pedagogika
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	pedagogika	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	IV semestry, DSziZ I ZO 127 ECTS IV semestry, PSiR 128 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	3 miesiące 360 godzin, 12 punktów ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – doradztwo szkolne i zawodowe z elementami coachingu (DSziZ), – zarządzanie oświatą (ZO), – pedagogika społeczna i resocjalizacyjna (PSiR) 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	64
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	-	DSziZ 448 ZO 466 PSiR 474
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	DSziZ ECTS 48 ZO ECTS 47 PSiR ECTS 47
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	DSziZ ECTS 80 ZO ECTS 70 PSiR 75
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	DSziZ i ZO ECTS 72 PSiR ECTS 73

Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA⁹
--	--

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

	kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I oparta jest na założeniu, iż pedagogika stanowi naukę interdyscyplinarną, składającą się z wielu teorii, nurtów oraz koncepcji ideowych, wykorzystujących zróżnicowane metody i techniki badań. Za priorytet uznano wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do właściwej analizy i interpretacji zjawisk życia społecznego.

Koncepcja i cele kształcenia są spójne z celami wynikającymi z wizji i misji Uczelni, która zakłada następujące cele: „uczyć się – aby wiedzieć; uczyć się – aby działać; uczyć się – aby żyć wspólnie; uczyć się – aby być”, co przejawia się w kształceniu oraz wychowaniu przyszłych pokoleń do życia, współtworzenia, współgospodarzenia, współrozwijania, współodpowiedzialności w państwie prawa, wiedzy i wartości. Uczelnia kieruje się w działaniach zawołaniem *Homines Hominibus – Ludzie Ludziom*, zobowiązującym do wrażliwości na wszelkie problemy społeczności akademickiej oraz *universitas*, odnoszące się do świadomości wspólnoty Uczelni. Hasłem przyświecającym koncepcji kształcenia jest *Uczelnia oparta na wiedzy*, stawiająca za cel przygotowanie studentów do udziału w „społeczeństwie wiedzy”.

Na ocenianym kierunku pedagogika studia pierwszego stopnia prowadzone jest kształcenie w następujących grupach specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalności – do wyboru): *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią*, *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i resocjalizacyjna*. Na kierunku pedagogika studia drugiego stopnia prowadzone jest kształcenie w następujących grupach specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalności – do wyboru): *pedagogika społeczna i resocjalizacja; doradztwo szkolne i zawodowe z elementami coachingu oraz zarządzanie oświatą*.

Uczelnia deklaruje (raport samooceny str. 35, tabela) przypisanie kierunku pedagogika (studia pierwszego i drugiego stopnia) do dyscypliny naukowej pedagogika (100%). W raporcie samooceny na str. 2 (tabela) pojawia się jednak nieprawidłowy zapis – w miejsce dyscypliny wiodącej wpisano nazwy specjalizacji na ocenianym kierunku. W czasie pobytu Zespołu Oceniającego w Uczelni przyjęto wyjaśnienie, że jest to błąd techniczny – Uczelnia przedstawiła w formie załącznika zamieszczonego na platformie właściwy zapis, który powinien znajdować się w tabeli na str. 2. Przypisanie kierunku studiów do dyscypliny pedagogika jest właściwe i spójne z koncepcją kształcenia na kierunku.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Uczelnia deklaruje, że część wykładów odbywa się w formule online, zarówno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia. W formule online realizowane jest nie więcej niż 15% ECTS dla każdego roku i typu studiów. Studenci i pracownicy mają możliwość udziału w szkoleniach przygotowujących do prowadzenia i udziału w zajęciach prowadzonych w formie online.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym ocenianego kierunku. Niektóre z efektów uczenia się nie są w pełni zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy

Kwalifikacji. Dotyczy to poniżej wskazanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, dla których nie określono poziomu zaawansowania oczekiwanej od studentów wiedzy:

- K6_WG02 Zna cechy człowieka jako twórcy kultury i podmiotu konstytuującego struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania;
- K6_WG04 Zna i rozumie najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania;
- K6_WG09 Zna rodzaje więzi społecznych i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wzajemne powiązania;
- K6_WG13 Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.

Dla poniżej wymienionych efektów uczenia się w obszarze składnika kodu K – kontekstu uczenia się – niepotrzebnie z kolei wskazano poziom zaawansowania. Konieczne jest zatem usunięcie w zapisie tych efektów dla studiów pierwszego stopnia określenia “w zaawansowanym stopniu”:

- K6_WK14 Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu cele, strukturę i funkcje systemu edukacji;
- K6_WK15 Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym podstawy prawne, organizację i uwarunkowania funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych.

W zapisie efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia na kierunku pedagogika także niepotrzebnie wskazano poziom zaawansowania dla poniżej wymienionych efektów uczenia się w obszarze składnika kodu K – kontekstu uczenia się. Konieczne jest zatem usunięcie w zapisie tych efektów dla studiów drugiego stopnia określenia “w pogłębionym stopniu”:

- K7_WK14 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu cele, strukturę i funkcje systemu edukacji;
- K7_WK15 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawy prawne, organizację i uwarunkowania funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych;
- K7_WK17 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych istotnych dla działalności pedagogicznej.

Efekty uczenia się na ocenianym kierunku są specyficzne dla pedagogiki i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie pedagogika. Efekty uczenia się na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia uwzględniają w szczególności umiejętności komunikowania się w języku obcym. Są sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji i możliwe do osiągnięcia.

Uczelnia deklaruje, że na kierunku pedagogika prowadzone jest kształcenie umożliwiające uzyskanie kwalifikacji nauczycielskich zgodnie z efektami uczenia się zawartymi w standardzie kształcenia określonym w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, (Dz. U. poz. 1450). W raporcie samooceny na str. 11-17 przedstawione są efekty uczenia się zapisane w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela realizowane na pierwszym stopniu studiów na kierunku pedagogika. Na stronach 25-30 raportu samooceny przedstawiono natomiast informacje o realizowaniu tych samych efektów uczenia się zapisanych w standardzie kształcenia na

studiach drugiego stopnia. Uczelnia przedstawiła także materiał dodatkowy w postaci tabeli pokrycia efektów zatwierdzonych dla ocenianego kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz efektów zapisanych w standardzie kształcenia. Przedstawiona dokumentacja nie pozwala jednak na potwierdzenie, że efekty uczenia się zapisane w standardzie kształcenia są w pełni realizowane na studiach pierwszego stopnia. Uczelnia nie wyjaśniła także, dlaczego absolwenci studiów pierwszego stopnia kontynuujący kształcenie na studiach drugiego stopnia na kierunku pedagogika ponownie realizują te same efekty uczenia się zapisane w standardzie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się właściwe przyporządkowanie kierunku studiów pierwszego i drugiego do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem treści, efektów uczenia się oraz zachowaniem zgodności z koncepcją, celami kształcenia oraz profilem praktycznym	Uczelnia podjęła działania naprawcze w zakresie przyporządkowania kierunku pedagogika pierwszego i drugiego stopnia do dyscypliny naukowej stosownie do treści, efektów uczenia się oraz zgodności z koncepcją kształcenia, celami kształcenia oraz profilem praktycznym. W tym celu przyjęto za podstawę Stanowisko interpretacyjne nr 5/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie przyporządkowania kierunku studiów do dyscyplin naukowych lub artystycznych. Obecnie kierunek pedagogika jest przyporządkowany do dyscypliny wiodącej pedagogika, w udziale procentowym: 100%. Ponadto dokonano korekty efektów uczenia się i ich treści programowych.	zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia w PAM w Poznaniu obejmują kształcenie studentów poprzez wyposażenie ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje, niezbędne do właściwej analizy i interpretacji zjawisk życia społecznego, przy założeniu,

że pedagogika stanowi naukę interdyscyplinarną, składającą się z wielu teorii, nurtów oraz koncepcji ideowych, wykorzystujących zróżnicowane metody i techniki badań.

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i wizją Uczelni oraz jej polityką jakości. Ponadto mieszczą się one w dyscyplinie pedagogika jako dyscyplinie wiodącej. Uwzględniają postęp w obszarach działalności pedagogicznej: opiekuńczej, edukacyjnej, regionu i kraju oraz są zorientowane na potrzeby lokalnego i regionalnego otoczenia społeczno-gospodarczego. W określaniu koncepcji i celów kształcenia brali udział interesariusze zewnątrzni współpracujący z Uczelnią w zakresie praktyk zawodowych i opiniowania programu studiów. Kadra dydaktyczna i samorząd studencki mają wpływ na stworzenie koncepcji i celów kształcenia na kierunku pedagogika. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się w oparciu o metody i techniki kształcenia na odległość. Efekty uczenia się dla kierunku pedagogika na studiach pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z koncepcją kształcenia, z profilem praktycznym studiów i częściowo zgodne z poziomem 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia uwzględniają określone umiejętności badawcze, komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2+.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dokonanie przeglądu zapisów efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na ocenianym kierunku tak, aby w pełni realizowane były efekty uczenia się wskazane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 poz. 85 ze zm.).

Zalecenia

1. Zaleca się wskazanie dla efektów uczenia się odpowiedniego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku pedagogika – studia pierwszego i drugiego stopnia są powiązane z efektami uczenia się i mogą być usytuowane w dyscyplinie pedagogika, do której przypisany jest oceniany kierunek. Treści programowe są osadzone w aktualnym stanie praktyki w zakresie pedagogiki, uwzględniają główne obszary zagrożeń, w tym te związane z trudnymi zachowaniami i ryzykiem niedostosowania dzieci i młodzieży. W treściach programowych można także dostrzec szczególną troskę o osoby z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

oraz kompleksowe przygotowanie studentów do pracy z tymi osobami. Świadczy o tym m.in. wprowadzenie do treści programowych zajęć z *Polskiego Języka Migowego*, prowadzonych przez w pełni wykwalifikowaną lektorę.

Plan studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia (forma stacjonarna i niestacjonarna) przygotowany jest poprawnie. Kształcenie na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia jest realizowane w trybie trzyletnim. Studia trwają 6 semestrów. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry. W roku akademickim 2023/2024 nie jest realizowane kształcenie na pierwszym roku studiów, natomiast drugi i trzeci rok studiów prowadzony jest w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Kształcenie na kierunku pedagogika na poziomie studiów drugiego stopnia jest realizowane w trybie dwuletnim. Studia trwają 4 semestry. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry. W roku akademickim 2023/2024 pierwszy i drugi rok studiów realizowany jest w formie niestacjonarnej. Kształcenie w formie stacjonarnej odbywa się w cyklu cotygodniowym w dniach od wtorku do piątku. Kształcenie w formie niestacjonarnej realizowane jest w formie zjazdów weekendowych, tj. w sobotę i niedzielę co do zasady dwa razy w miesiącu.

Kształcenie na ocenianym kierunku prowadzone jest w formie stacjonarnej oraz zdalnej, przy czym liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami i umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się. Sekwencja zajęć jest przemyślana, plan studiów obejmuje zajęcia ogólne, kierunkowe i specjalistyczne. Grupy są małoliczne (do 30 osób). Plan studiów umożliwia wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% i obejmuje odpowiednią liczbę godzin zajęć praktycznych. Zajęcia praktyczne prowadzone są w siedzibie Uczelni lub w pobliskiej szkole podstawowej, której właścicielem jest założyciel Uczelni. Umożliwia to studentom uczenie się w warunkach odpowiadających realiom pracy pedagogicznej i w bezpośrednim kontakcie z osobami wykonującymi pracę w obszarze pedagogicznych działań praktycznych.

Plan studiów umożliwia nabywanie języka obcego na poziomie B2 (studia pierwszego stopnia) oraz B2+ (studia drugiego stopnia). Poza udziałem lektoratów studenci mają także możliwość brania udziału w zajęciach w języku obcym oraz korzystania z programów i wyjazdów zagranicznych (m.in. w ramach programu Erasmus Plus).

Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie przekracza 15%.

Metody kształcenia, wykorzystywane na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia są ściśle powiązane z realizowanymi efektami uczenia się, pozwalając tym samym na zdobycie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, właściwych m.in. dla grup specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalności – do wyboru). Do głównych metod wykorzystywanych w trakcie zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem należą: metody podające – np. słowne (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: wykłady informacyjne, problemowe czy konwersatoryjne); metody poszukujące – np. metoda problemowa i sytuacyjna, „burza mózgów”, praca indywidualna i w grupach, analiza różnych źródeł wiedzy (takich, jak: film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, mapy, internet), metoda projektu, studium przypadku (*case study*), metoda obserwacji, dyskusja, metoda komunikacyjna, referat, konsultacje (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: ćwiczenia realizowane w sali czy w terenie); metody eksponujące – np. prezentacja z wykorzystaniem środków elektronicznych, pokaz,

symulacyjna – gier symulacyjnych i decyzyjnych (wykorzystywane w takich formach zajęć, jak: ćwiczenia realizowane w sali czy w terenie, ale również podczas wykładów).

Podczas realizacji zajęć bez bezpośredniego udziału osób prowadzących zajęcia wykorzystywane są następujące metody: projekt – działanie, w którym student samodzielnie tworzy opracowanie bądź model systemu, będącej przedmiotem zadania; badania terenowe – działanie, w trakcie którego student dokonuje analizy oraz badań faktów i zjawisk społecznych w ich środowisku naturalnym; badania literaturowe (w tym: kwerenda) – zebranie i opracowanie materiału do badań, studiowanie literatury przedmiotowej; uczenie się z wykorzystaniem pakietów edukacyjnych.

Jako przykłady powiązania metod kształcenia z uzyskiwaniem efektów uczenia się w poszczególnych obszarach (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) można podać: metodę obserwacyjną – wykorzystywaną do realizacji efektów uczenia się w zakresie analizy zjawisk społecznych; metodę komunikacyjną, dyskusję, debatę – wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie używania języków obcych, posługiwania się językiem specjalistycznym czy zawodowym, dotyczących zagadnień w zakresie procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego.

Uczelnia deklaruje także wykorzystywanie w kształceniu e-learningu. W czasie wizytacji ustalano, że studenci ocenianego kierunku pedagogika – studia pierwszego i drugiego stopnia – nie korzystają w czasie e-learningu z platform edukacyjnych umożliwiających aktywne uczenie się (np. wykorzystanie forum, czatu grupowego, przestrzeni do gromadzenia materiałów edukacyjnych oraz prac studenckich). Zajęcia określane jako e-learning sprowadzają się do komunikacji elektronicznej (e-mail) pomiędzy studentem a osobą prowadzącą zajęcia i przekazaniu studentowi zadania do wykonania. Sprawdzenie wykonania zadania dokonuje się na kolejnych zajęciach stacjonarnych. Rekomenduje się zastosowanie w kształceniu w formie e-learning bardziej zaawansowanych narzędzi umożliwiających nie tylko wysłanie materiałów czy też adresów stron internetowych, ale także interakcje między studentem a prowadzącym – oraz pomiędzy studentami z danej grupy.

Proces nauczania zorganizowany jest poprawnie: zajęcia zaplanowane są w sposób umożliwiający efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na uczenie się, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na studiach niestacjonarnych.

Integralną częścią procesu kształcenia na kierunku pedagogika i przygotowania do pracy zawodowej jest studencka praktyka zawodowa. Obowiązek jej odbycia wynika z uczelnianego i wydziałowego regulaminu studiów. Zgodnie z programem studiów studenci ocenianego kierunku zobowiązani są do odbycia studenckiej praktyki zawodowej na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Treści programowe przypisane praktykom mają na celu nabycie doświadczenia zawodowego przez studentów, którzy w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie studiów uczestniczą w pracach związanych z działalnością szkół, placówek pedagogicznych, placówek opieki społecznej, stowarzyszeń, ośrodków terapii, instytucji sektora publicznego w tym administracji samorządowej zajmujących się działalnością edukacyjną i społeczną, warsztatów terapii zajęciowej, poradni psychologiczno- pedagogicznych.

Praktyki na studiach pierwszego stopnia realizowane są od 1 do 3 roku w łącznym wymiarze 720 godzin, którym przypisano 24 punktów ECTS. Na studiach drugiego stopnia praktyki realizowane od 1 do 2 roku w wymiarze 360 godzin, którym przypisano 12 punktów ECTS. Wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w harmonogramie realizacji programu studiów, zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Miejsca odbywania praktyk są związane z profilem studiów i pozwalają na wykorzystanie nabytej w trakcie studiów wiedzy.

Zgodnie z Uczelnianym Regulaminem praktyk zawodowych odbywanych przez studentów PAM, nadzór nad organizacją i koordynacją praktyk Uczelni sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich. Obsługę administracyjną Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk Studenckich zapewnia Biuro Karier PAM. Biuro Karier PAM poszukuje instytucji, mogących przyjąć studentów na praktyki zawodowe i prowadzi ich ewidencję. W tym zakresie współpracuje z Dziekanem Wydziału lub Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk Studenckich.

Student może samodzielnie poszukiwać instytucji, w której chciałby odbyć praktykę zawodową. Zobligowany jest do uzyskania pisemnej zgody kierownictwa instytucji na odbycie praktyki. Zgoda jest niezwłocznie przekazywana do Biura Karier PAM. Student odbywa praktykę na podstawie umowy zawartej pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy.

W imieniu Uczelni umowę podpisuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich. Na poziomie wydziałowym przebieg praktyki zawodowej normuje Regulamin praktyk zawodowych odbywanych przez studentów Wydziału Nauk Społecznych PAM. Student rozpoczynający praktykę zawodową zobowiązany jest zaopatrzyć się w: dziennik praktyk, kartę przebiegu praktyk, świadectwo odbycia praktyk oraz ankietę – opinia na temat odbytych praktyk.

Zaliczenia praktyk dokonuje Dziekan oraz Prodziekani Wydziału Nauk Społecznych PAM lub Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich na podstawie kompletnej dokumentacji złożonej przez studenta. Zaliczenie praktyki zawodowej następuje z chwilą uzyskania przez studenta wpisu zaliczenia praktyki dla danego semestru. Zaliczenia praktyki dokonuje Dziekan lub Prodziekan Wydziału odpowiedzialny za kierunek pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i sposób dokumentowania przebiegu praktyk i zadań realizowanych podczas praktyk są wybrane poprawnie, możliwe jest skuteczne sprawdzenie i ocena stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk sformułowane są w sylabusach w odniesieniu do całego procesu praktyk studenckich, zawierają wykaz wszystkich efektów bez ich specyficznego podziału odnoszącego się do kolejnych etapów ich realizacji w poszczególnych semestrach, latach studiów.

Merytoryczny nadzór i opiekę ze strony Uczelni nad odbywanymi przez studentów praktykami sprawują opiekunowie praktyk. Infrastruktura i wyposażenie tych placówek zgodne jest z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Najczęściej zakładowymi opiekunami praktyk są: pedagog, psycholog, dyrektor placówki, nauczyciel-wychowawca wskazany przez dyrektora jako opiekun praktyki.

Studenci przed rozpoczęciem realizacji praktyk zapoznani zostają z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi kwestie praktyki zawodowej, celami, zasadami, organizacją i programem praktyk, a przede wszystkim z zakładanymi efektami uczenia się. Regulamin praktyk zawodowych, zajęć praktycznych i staży w PAM w Poznaniu daje studentowi dwie możliwości organizacji praktyki. Pierwsza z nich to organizacja praktyki przez Uczelnię. Student kierowany jest do zakładu pracy, z którym

Uczelnia wcześniej zawarła w tym zakresie porozumienie. Druga możliwość to samodzielna organizacja przez studenta praktyki w zakładzie pracy, z którym Uczelnia nie nawiązała współpracy.

Udział procentowy studentów, którzy otrzymują zaliczenie praktyk zawodowych na podstawie wykonywanej pracy zawodowej wynosi 15-20% na studiach pierwszego stopnia, natomiast na studiach drugiego stopnia – 10%. Możliwość zaliczenia praktyk zawodowych winna być sformułowana w formalnym dokumencie, który obok wykazu zadań jakie wykonuje student w swojej pracy zawodowej, powinien zawierać wykaz efektów uczenia się przyporządkowanym praktykom zawodowym na odpowiednim etapie ich realizacji i zgodnym z sylabusem praktyk. Tego rodzaju dokument w udostępnionej zespołowi wizytującemu dokumentacji formalnej praktyk studenckich na kierunku pedagogika nie został udostępniony.

Student odbywający praktykę po jej zaliczeniu otrzymuje odpowiednią liczbę punktów ECTS, która wykazana jest w planie studiów oraz opisie zajęć. Opiekunowie praktyk z ramienia Uczelni oraz pracodawców na kierunku pedagogika posiadają doświadczenie zawodowe i wykształcenie, które gwarantuje prawidłową realizację praktyk.

Zarówno program praktyk, jak i osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz zakładowi opiekunowie praktyk w zakładach pracy a także realizacja praktyk i efekty uczenia się osiągnięte na praktykach, podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów. Ich wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Ocena efektów uczenia się osiągniętych na praktykach ze strony pracodawców jest realizowana poprzez bezpośrednie relacje, rozmowy z pracodawcami. Ważnym elementem weryfikacji zarówno potencjalnych miejsc praktyk, jak i przebiegu praktyk jest wywiad środowiskowy na temat pracodawcy, hospitacje w zakładach pracy, kontakt telefoniczny. W okresie pandemii Covid-19 z względu na procedury bezpieczeństwa bardzo ważną rolę odgrywały osobiste relacje z zakładowymi opiekunami praktyk. Uczelnia aktywnie wspiera studentów w realizacji i zaliczaniu praktyk, pomaga w dopełnianiu formalności a opiekun ds. praktyk jest w stałym kontakcie ze studentami.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zapewnienie w programie studiów drugiego stopnia zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów drugiego stopnia, z uwzględnieniem zasad, które pozwalają studentom	Uczelnia dokonała korekty programów studiów drugiego stopnia, wyodrębniając w programie studiów grupy zajęć do wyboru w wymaganym wymiarze co najmniej 30% liczby punktów ECTS, co pozwala na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia studenta.	Zalecenie zrealizowane

	na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.		
2.	Zaleca się dostosowanie możliwości potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów do regulacji wynikającej z art. 71 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.	Możliwość zaliczenia praktyk zawodowych została opisana w dokumentacji formalnej praktyk w tzw. Wytycznych Praktyk, gdzie wskazano wymóg przedłożenia przez studenta zaświadczenia o zatrudnieniu wraz z zakresem jego obowiązków (punkt 6, podpunkt c).	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium nr 2

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia profil praktyczny są zgodne z efektami uczenia się i uwzględniają współczesny stan wiedzy pedagogicznej, edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, diagnostycznej i terapeutycznej. Są nie w pełni zgodne ze standardami kształcenia nauczyciela – pedagoga prowadzącego zajęcia, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 poz. 85 ze zm.).

Mają one charakter kompleksowy i zarazem specyficzny dla zajęć z zakresu dyscypliny pedagogika i zakresów kształcenia prowadzonych w Uczelni. Program studiów obejmuje 6 semestrów na studiach pierwszego stopnia oraz 4 semestry na studiach drugiego stopnia. Czas ten został poprawnie oszacowany. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć został poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w programie studiów łącznie i dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć, dobór form i proporcje godzin zajęć realizowanych w formach aktywizujących (ćwiczenia, warsztaty) zapewniają studentom możliwości osiągnięcia efektów uczenia się. Program studiów umożliwi studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia przez wybór zajęć. Program studiów na kierunku pedagogika obejmuje lektoraty w zakresie nauki języków obcych.

Metody kształcenia na kierunku pedagogika są różnorodne, specyficzne dla prowadzonych zajęć i zapewniają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Dobór metod zajęć uwzględnia najnowsze osiągnięcia w dydaktyce akademickiej, a ich aktywizujący charakter stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Metody kształcenia co do zasady

umożliwiają uzyskanie kompetencji językowych w zakresie opanowania języka obcego na wymaganym poziomie B2 i B2+. Stosowane na kierunku pedagogika metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, do potrzeb studentów z niepełnosprawnością oraz umożliwiają realizację indywidualnych ścieżek kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów.

Praktyki zawodowe na kierunku pedagogika nie są w pełni prawidłowo realizowane. Ocena ta uzasadniona jest tym, że:

- efekty uczenia się zakładane dla praktyk są sformułowane w odniesieniu do całego procesu praktyk studenckich, zawierają wykaz wszystkich efektów bez ich specyficznego podziału odnoszącego się do poszczególnych etapów i specjalizacji;
- metody weryfikacji przebiegu i oceny praktyk oraz sposób ich dokumentacji są dobre poprawnie. Jednak w wypadku zaliczenia pracy zawodowej na poczet praktyk zawodowych nie ma możliwości zweryfikowania jakie efekty uczenia się zostały zrealizowane w ramach pracy zawodowej studenta.

Organizacja, infrastruktura praktyk, kompetencje opiekunów praktyk, nadzór opiekuna ds. praktyk są prawidłowe; udział studentów i interesariuszy zewnętrznych w ocenie efektów uczenia się osiągniętych na praktykach jest identyfikowalny. Rozplanowanie zajęć na kierunku pedagogika umożliwia studentom efektywne wykorzystanie czasu i samodzielne uczenie się, a także czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zastosowanie w kształceniu w formie e-learning bardziej zaawansowanych narzędzi umożliwiających nie tylko wysłanie materiałów czy też adresów stron internetowych, ale także interakcje między studentem a prowadzącym – oraz pomiędzy studentami z danej grupy.

Zalecenia

1. Zaleca się w dokumentacji formalnej stworzyć sylabusy, w których efekty uczenia zakładane dla praktyk będą sformułowane w odniesieniu do całego procesu praktyk studenckich, zawierając ich podział na poszczególne etapy i odnosząc się do odpowiednich specjalności.
2. Zaleca się by zaświadczenie, które student realizujący praktyki w swoim miejscu pracy zawodowej, przedkłada Dziekanowi wraz z właściwym wnioskiem, obok wykazu zakresu obowiązków, zawierało efekty uczenia się przyporządkowane praktykom zawodowym na odpowiednim etapie ich realizacji i zgodnym z dedykowanym sylabusem praktyk.
3. Zaleca się by ocena efektów uczenia się osiągniętych na praktykach ze strony pracodawców była realizowana nie tylko poprzez bezpośrednie relacje, rozmowy z pracodawcami a została

uzupełniona przez gromadzenie usystematyzowanych informacji zwrotnych np. poprzez tworzenie bazy opinii na temat praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia, limit przyjęć, oraz datę rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji w danym roku akademickim ustala Rektor PAM w porozumieniu z Senatem Uczelni. Kryteria są przejrzyste i selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcie na studia następuje przez: rekrutację zwyczajną, rekrutację połączoną z potwierdzeniem efektów uczenia się lub uznanie efektów uczenia się w procedurze przeniesienia z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej.

Warunkiem przyjęcia kandydata na kierunek pedagogika studia pierwszego stopnia jest pozytywny wynik egzaminu maturalnego z wybranych przedmiotów na poziomie podstawowym oraz wynik egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym. Decyduje liczba punktów rekrutacyjnych oraz kolejność zgłoszeń do wyczerpania limitu przyjęć. W przypadku egzaminu dojrzałości (tzw. stara matura) warunkiem przyjęcia na studia jest pozytywny wynik egzaminu na poziomie co najmniej oceny 3 (dostateczny) z wybranych przedmiotów. Rekrutację przeprowadza komisja rekrutacyjna, powoływana przez Rektora PAM, na wniosek Dziekana Wydziału. Od decyzji komisji rekrutacyjnej przysługuje odwołanie do Rektora PAM. Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów i wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W związku z powyższym ZO sformułował odpowiednią rekomendację.

W Uczelni funkcjonuje procedura potwierdzania efektów uczenia się. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi nie więcej niż 50% punktów ETCS przypisanych do zajęć danego programu studiów. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie wyników uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu. Na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia nie była dotychczas stosowana procedura potwierdzania efektów uczenia się.

W Uczelni funkcjonuje system określający zasady uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni. W przypadku studentów z innej jednostki organizacyjnej Uczelni, innych uczelni (w tym zagranicznych) ubiegających się o przeniesienie do Wydziału Nauk Społecznych PAM, weryfikacji podlegają uzyskane uprzednio efekty uczenia się – punkty ECTS. Podobna zasada stosowana jest wobec studentów uczestniczących w programie wymiany międzynarodowej Erasmus Plus. Decyzję o przyjęciu studenta w przypadku przeniesienia z innej jednostki/uczelni podejmuje Dziekan Wydziału Nauk Społecznych. W wypadku różnic w programach studiów Dziekan Wydziału może wyznaczyć studentowi różnice programowe, które student zobligowany jest zaliczyć w terminie wskazanym przez Dziekana. Zaliczenie różnic programowych dokumentowane jest odpowiednio w *Karcie różnic programowych* i stanowi warunek zaliczenia danego roku akademickiego.

Uczelnia deklaruje, że na kierunku realizowany jest standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela wskazany w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Efekty uczenia się wskazane w standardzie realizowane są na pierwszym i na drugim stopniu studiów na kierunku pedagogika. Uczelnia deklaruje, że zrealizowanie pięcioletniego cyklu kształcenia (studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia) gwarantują osiągnięcie wszystkich wskazanych w standardzie efektów uczenia się, jednak w zasadach rekrutacji na studia drugiego stopnia nie określono oczekiwań co do zrealizowania (części) efektów uczenia się zapisanych w standardzie przez kandydatów na studia drugiego stopnia. W związku z powyższym ZO sformułował odpowiednią rekomendację. Uczelnia nie uwzględnia Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Uczelnia systematycznie prowadzi działania na rzecz monitoringu i oceny kandydatów na studia na ocenianym kierunku. Corocznie prowadzone są oceny dotyczące statystyki kandydatów i liczby osób przyjętych na studia, na podstawie których podejmowane są ogólnie decyzje dotyczące m.in. intensyfikacji działań promocyjnych, rozszerzenia oferty dydaktycznej w zakresie grup specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalności) (do wyboru), utworzenia nowych jednostek organizacyjnych Uczelni, uruchomienia nowych kierunków studiów, uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego (np. poprzez modernizację infrastruktury czy też systemu bibliotecznego, zwiększenie możliwości rozwoju dla studentów), jak również przeciwdziałania skreśleniom z listy studentów. Analiza liczby kandydatów na studia, osób przyjętych na studia i osób studiujących w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia wskazuje na przestrzeni ostatnich 3 lat na tendencję malejącą.

Szczegółowe zasady dotyczące procesu dyplomowania określają: Regulamin studiów PAM oraz Zasady dyplomowania obowiązujące na Wydziale Nauk Społecznych PAM. Przygotowanie pisemnej pracy dyplomowej jest obowiązkowe na kierunku pedagogika studia drugiego stopnia, natomiast na poziomie studiów pierwszego stopnia wprowadzono ustny egzamin dyplomowy, którego celem jest weryfikacja wiedzy studenta z zakresu grupy zajęć ogólnych i kierunkowych oraz grupy specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalność – do wyboru).

Na pierwszym stopniu od roku akademickiego 2020/2021 student nie przygotowuje pracy dyplomowej, ale zdaje egzamin dyplomowy. Podczas realizacji przedmiotu „Repetytorium”, student przygotowuje się do końcowego egzaminu zaliczeniowego. Egzamin składa się z zestawu 150 pytań (100 pytań tzw. kierunkowych i 50 pytań tzw. specjalnościowych). Uczelnie nie wskazała innego sposobu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w tych kategoriach jest prowadzona w czasie zajęć na poszczególnych semestrach studiów, jednak nie jest weryfikowana w czasie egzaminu końcowego/dyplomowego. Biorąc pod uwagę praktyczny charakter studiów na ocenianym kierunku rekomenduje się uwzględnienie w egzaminie dyplomowym także zadań umożliwiających weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych.

Procedura dyplomowania dla studiów drugiego stopnia reguluje szczegółowo działania związane z całością procesu dyplomowania, jak również z kształtem, tematyką oraz metodyką pracy dyplomowej. Charakter oraz treść pracy dyplomowej mieszają się w dyscyplinie naukowej pedagogika, są zgodne z kierunkiem studiów oraz powiązane z wybraną grupą specjalistycznych zajęć zawodowych (specjalnością). Treść pracy dyplomowej dowodzi umiejętności wszechstronnego wykorzystania

wiedzy z zakresu zajęć zawartych w harmonogramie realizacji programu studiów, a szczególnie z zakresu kształcenia kierunkowego. Tematyka i treść prac dyplomowych są skorelowane z kierunkiem, zakresem tematycznym i treściowym zajęć ujętych w harmonogramach realizacji programów studiów, a także z indywidualnymi zainteresowaniami naukowo-badawczymi opiekunów prac dyplomowych i studentów. Prace dyplomowe mają charakter pragmatyczny, związany z nabyciem przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych w pracy zawodowej. Procedura dyplomowania obowiązująca na Wydziale Nauk Społecznych PAM zawiera szczegółowe wytyczne dotyczące metodyki pracy oraz skorelowanej z nią jej konstrukcji. Praca dyplomowa jest pracą obejmującą ujęcie diagnostyczne lub projektowe wybranego zagadnienia naukowego związanego z określonym aspektem otaczającej rzeczywistości.

Analiza wylosowanych prac dyplomowych wskazuje na niski poziom merytoryczny prac, rażące błędy metodologiczne oraz zawyżone oceny analizowanych prac. W związku z powyższym została sformułowana odpowiednia rekomendacja.

Funkcjonujące na ocenianym kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów zamierzonych efektów uczenia się odnoszą się do każdego z etapów kształcenia. Warunkiem uzyskania kwalifikacji (efektów uczenia się poświadczonych dyplomem) jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów oraz otrzymanie pozytywnej oceny opiekuna pracy dyplomowej i recenzenta z pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym w przypadku studiów drugiego stopnia, a w przypadku studiów pierwszego stopnia *złożenie* ustnego egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. W systemie oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych stosuje się następujące metody weryfikacji efektów uczenia się: metody weryfikacji wiedzy: kolokwia, egzaminy/zaliczenie pisemne, egzaminy/ zaliczenie ustne, testy pisemne, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wypracowania pisemnego, itp.; metody weryfikacji umiejętności: projekt, ćwiczenia laboratoryjne, prezentacja ustna, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wypracowania pisemnego, rozwiązywanie zadań, dyskusje i debaty, rzadziej egzamin pisemny lub ustny; metody weryfikacji kompetencji społecznych: obecność na zajęciach, dyskusje i debaty, prezentowane postawy.

Analiza prac etapowych wskazuje na niski poziom merytoryczny prac. Przekazane prace etapowe (recenzje, prezentacje multimedialne, testy wyboru wypełniane elektronicznie) mają charakter odtwórczy. Uczelnia nie przekazała czytelnego systemu oceny przedstawionych prac, np. Dla przedmiotu Warsztat pracy opiekuna wychowawcy osoba oceniająca wskazywała, że student wykorzystał – lub nie wykorzystał na prezentację maksimum przyznanego na zajęciach na to ćwiczenie czasu. Rekomenduje się opracowanie czytelnych i jednoznacznych kryteriów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, umożliwiających ocenę merytoryczną, także w kategoriach umiejętności – a nie tylko wiedzy.

Uczelnia monitoruje losy absolwentów. Monitorowaniem są objęci absolwenci studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Monitorowanie przeprowadzane jest w szczególności po roku oraz po 3 latach od dnia ukończenia studiów. Monitoring przeprowadzany jest przez Biuro Karier Uczelni, w każdym roku akademickim, w lipcu i sierpniu. Biuro Karier tworzy bazę adresów poczty elektronicznej absolwentów, którzy ukończyli studia zachowując podział na kierunki studiów. Rok po ukończeniu studiów absolwenci otrzymują na adres poczty elektronicznej link do ankiety monitorowania karier zawodowych absolwentów. Ponownie ankieta wysyłana jest do tej

samej grupy absolwentów po 3 latach. Wyniki ankiet przekazywane są do Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia i podlegają opracowaniu odrębnie dla każdego kierunku studiów. Po odesłaniu ankiety przez absolwenta, wszystkie dane są opracowywane i przygotowane do raportu. W trzecim etapie, czyli po co najmniej 5 latach od daty ukończenia studiów ponownie zostaje rozesłany link do ankiety, którą absolwent wypełnia drogą elektroniczną.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia na podstawie ww. ankiety wskazują m.in.: 84% ankietowanych podjęło pracę, 11% z nich pracują na podstawie umowy cywilnoprawnej (zlecenie, dzieło), 7% badanych podjęło jednoosobową działalność gospodarczą (samozatrudnienie); 65% ankietowanych obecnie nie planuje kontynuować dalszego kształcenia zaś 28% ankietowanych planuje dalsze kształcenie na studiach wyższych zaocznych (łączenie studiów z pracą); 47% respondentów uważa, że Uczelnia całkowicie spełniła oczekiwania studentów odnośnie wybranego kierunku oraz przygotowania do podjęcia pracy; 33% ankietowanych oceniają poziom studiów jako dobry; praca dla 84% ankietowanych odpowiada profilowi ukończonego kierunku studiów; 70-72% respondentów uważa umiejętności nabyte podczas studiów za przydatne w aktualnej pracy; 70% ankietowanych uważa, iż podjęło dobrą decyzję odnośnie wyboru Uczelni oraz kierunku kształcenia ze względu na poziom kształcenia, atmosferę panującą w Uczelni, relacje z wykładowcami oraz pracownikami administracyjnymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się określenie warunków i kryteriów kwalifikacji kandydatów na studia z uwzględnieniem zapewnienia możliwości doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.	Uczelnia ustaliła przejrzyste i selektywne warunki przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunku pedagogika. Uzupełniono procedurę rekrutacji o brakujący element w postaci określenia, jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości stanowią podstawę przyjęcia na studia.	Zalecenie zrealizowane
2.	Zaleca się opracowanie i stosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się uwzględniających specyfikę profilu praktycznego.	Uczelnia dokonała korekty metod weryfikacji efektów uczenia się, zważając na profil praktyczny kształcenia na kierunku pedagogika. W szczególności skorygowano wskazane w Uchwale nr 1074/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 18 listopada	Zalecenie zrealizowane

		<p>2021 r. sposoby weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do oceny praktycznych umiejętności w odniesieniu do następujących zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie do pedagogiki w kontekście efektu: student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych (K6_UW02); - Pedagogika specjalna w kontekście efektu: student potrafi rozwiązywać złożone, jak również nietypowe problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, pomocowe (K6_UW01) oraz student potrafi dokonywać syntezy informacji w celu rozwiązywania konkretnych problemów pedagogicznych (K6_UW09); - Zaburzenia przystosowania społecznego w kontekście efektu: student potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne; analizuje ich skutki w kontekście różnych obszarów działalności pedagogicznej oraz nowej wiedzy, również z dyscyplin naukowych współpracujących z pedagogiką (K7_UW02). 	
3	<p>W przygotowywanych pracach dyplomowych zaleca się wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie doboru tematyki prac dyplomowych, w opracowaniu części merytorycznej i metodologicznej, jak również w zakresie adekwatności ich ocen do poziomu merytorycznego pracy</p>	<p>W ramach działań naprawczych wprowadzono w formularzu recenzji pracy dyplomowej wymóg oceny założeń metodologicznych i adekwatności doboru metod badawczych do praktycznego profilu kształcenia. Na spotkaniach Rady Wydziału oraz przed każdym cyklem egzaminów dyplomowych opiekunowie prac dyplomowych i recenzenci są informowani o konieczności uzasadnienia w recenzji oceny pracy dyplomowej. Ponadto są informowani o konieczności uwzględnienia w merytorycznej ocenie pracy jej wartości metodologicznej. Promotorzy i recenzenci otrzymują ponadto instrukcje w zakresie adekwatnego oceniania prac dyplomowych do ich</p>	<p>Zalecenie zrealizowane</p>

		poziomu jakościowego. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych PAM przyjęto narzędzie dotyczące adekwatnego oceniania prac dyplomowych.	
--	--	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dla ocenianego kierunku określono zasady i procedury rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia. Kryteria są selektywne i umożliwiają wybór kandydatów posiadających wstępne predyspozycje do studiowania na ocenianym kierunku. Rekomenduje się uzupełnienie kryteriów rekrutacyjnych o zapisy dotyczące posiadania przez kandydatów kompetencji cyfrowych związanych z kształceniem w formie hybrydowej. W związku z tym, że Uczelnia deklaruje realizację efektów uczenia się zapisanych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w cyklu pięcioletnim, w procedurze rekrutacyjnej na studia drugiego stopnia rekomenduje się wskazanie obowiązku realizacji – lub braku obowiązku realizacji przez kandydatów efektów uczenia się zapisanych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się oraz warunki i procedury uznawania efektów uczenia się przygotowane są poprawnie, umożliwiają identyfikację efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się na ocenianym kierunku.

Zasady i procedury dyplomowania opracowane są szczegółowo, są trafne, specyficzne dla ocenianego kierunku i umożliwiają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Analiza prac dyplomowych wskazuje jednak na niespełnianie wskazanych w zasadach i procedurach kryteriów, dlatego rekomenduje się weryfikację procedury dyplomowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają równe traktowanie studentów, bezstronność i rzetelność, określają przekazywanie studentom informacji zwrotnych, uwzględniają także hybrydowy charakter kształcenia. Przedstawione dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (prace etapowe i egzaminacyjne) nie w pełni potwierdzają osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się. Rekomenduje się opracowanie czytelnych kryteriów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, także w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych.

Studenci są autorami/współautorami publikacji fachowych w dyscyplinie pedagogika.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów i wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Rekomenduje się włączenie tych informacji do warunków rekrutacji, ponieważ kształcenie na kierunku prowadzone jest w formie hybrydowej.
2. Rekomenduje się jednoznaczne określenie w procedurze rekrutacyjnej na studia drugiego stopnia obowiązku /lub braku obowiązku realizacji przez kandydatów efektów uczenia się zapisanych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.
3. Biorąc pod uwagę praktyczny charakter studiów na ocenianym kierunku rekomenduje się uwzględnienie w egzaminie dyplomowym także zadań umożliwiających weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych.
4. Rekomenduje się opracowanie czytelnych i jednoznacznych kryteriów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się na egzaminie dyplomowym na studiach pedagogika – pierwszy stopień, umożliwiających ocenę merytoryczną, także w kategoriach umiejętności – a nie tylko wiedzy.
5. Rekomenduje się dokonanie analizy jakości prac dyplomowych przygotowywanych na studiach drugiego stopnia na ocenianym kierunku i podjęcie działań zmierzających do podniesienia jakości metodologicznej oraz merytorycznej prac dyplomowych magisterskich.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku pedagogika pracuje 38 osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Wśród pracowników są nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (14 osób) oraz osoby prowadzących zajęcia w ramach umów cywilno-prawnych (24 osoby). Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Na grupę 14 nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, składa się 1 profesor z tytułem naukowym, 9 doktorów i 4 magistrów. Wśród osób współpracujących na ocenianym kierunku w ramach umów cywilno-prawnych, jest: 1 profesor, 7 doktorów i 16 magistrów. Struktura kwalifikacji kadry nie jest prawidłowa, gdyż w kadrze zatrudnionej na podstawowym miejscu pracy, a prowadzącej zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku nie ma żadnego samodzielnego pracownika naukowego reprezentującego dyscyplinę pedagogika. Wskazany przez Uczelnię nauczyciel akademicki z tytułem profesora nauk humanistycznych reprezentuje dyscyplinę filozofia.

Kompetencje części kadry nie odpowiadają dyscyplinie pedagogika, do której został przyporządkowany oceniany kierunek. Dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe w obszarze prowadzonych działalności części nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku nie są powiązane z dyscypliną, do której został przypisany kierunek. Kompetencje osób prowadzących zajęcia dydaktyczne zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Wszyscy nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć. W Uczelni odbywają się szkolenia dotyczące korzystania z platformy kształcenia na odległość do zajęć zdalnych ZOOM. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest kontrolowana przez Dziekana. Monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania a zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Przydziału zajęć dydaktycznych dokonuje Dziekan Wydziału, który uwzględnia następujące kryteria: wykształcenie kierunkowe nauczyciela akademickiego, dorobek naukowy, dorobek badawczy, osiągnięcia praktyczne, doświadczenie zdobyte poza Uczelnią. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, ale nie w pełni uwzględnia ich dorobek naukowy i doświadczenie. W zdecydowanej większości wybranych do analizy przez ZO prac magisterskich, pomimo drugiego stopnia studiów, zarówno opiekun pracy dyplomowej, jak i jej recenzent nie są samodzielnymi pracownikami naukowymi. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia jest zgodne z wymogami, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Uczelnia deklaruje, zgodnie z załączoną dokumentacją, iż udział procentowy godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy wynosi 53,79%. Z powodu braku informacji od Władz Uczelni, nie sposób potwierdzić, czy co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (art. 73 ust. 2 pkt. 1. Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Ponadto inna jest liczba godzin na kierunku pedagogika drugi stopień wskazana w raporcie (s. 185), a inna w załączniku do raportu samooceny.

Pracodawca stwarza warunki do rozwoju pracownikom zatrudnionym w Uczelni. Nauczyciele akademicy są wspierani i motywowani do rozwoju naukowego oraz systematycznego podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Działający na Uczelni system motywacyjny zapewnia pracownikom możliwość rozwoju naukowego poprzez finansowanie udziału w konferencjach naukowych i naukowo-dydaktycznych oraz finansowanie publikacji prac naukowych, udział w stażach i wyjazdach studyjnych. Począwszy od dnia 20 stycznia 2016 r. w PAM funkcjonuje specjalny fundusz, którego głównym przeznaczeniem jest finansowanie badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich Uczelni. Podstawowym założeniem funduszu stypendialnego jest jego dedykowanie wyłącznie pracownikom badawczo-dydaktycznym, którzy są zatrudnieni w PAM jako podstawowym miejscu pracy. Uczelnia umożliwia publikację efektów pracy naukowej nauczycieli akademickich lub innych osób współpracujących w Wydawnictwie PAM. Wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni zatrudnieni w Uczelni na podstawie umowy o pracę zobowiązani są do prowadzenia badań naukowych zakończonych uzyskaniem efektu w postaci co najmniej jednej publikacji naukowej, udziału w konferencji naukowej, lub innego osiągnięcia naukowego w ciągu roku akademickiego.

Na ocenę jakości pracy nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku składają się m.in.: hospitacje zajęć (zarządzenie Dziekana), których to wyniki są omawiane na posiedzeniu Rady Wydziału. Hospitacje przeprowadzane co dwa lata w cyklu oceny nauczyciela, a w wypadku osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne – dokonywane są hospitacje koleżeńskie. Na Uczelni prowadzona jest także ocena nauczycieli akademickich. Ocena obejmuje następujące obszary: opinie studentów wyrażone w ankietach nt. zajęć dydaktycznych, działalność naukowa, działalności organizacyjna, sumienność w zakresie wykonywania obowiązków służbowych. Oceny dokonuje Komisja ds. Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich. W ocenie jakości kadry poprzez ankietyzację biorą udział również studenci, którzy posiadają możliwość oceny nauczycieli raz w roku. Analizy wypełnionych przez studentów ankiet dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Uwagi Komisji przekazywane są Rektorowi Uczelni i Dziekanom Wydziałów odpowiedzialnym za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia. Na Uczelni funkcjonują stosowne procedury w zakresie składania i rozpatrywania skarg i wniosków studentów oraz w zakresie działań mających na celu zapobieganiu mobbingowi i dyskryminacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia nie posiada zaplecza kadrowego do prowadzenia kierunku. Obsada niektórych zajęć dydaktycznych budzi zastrzeżenia. Oceniany kierunek został przypisany do dyscypliny pedagogika, a część kadry nie legitymuje się dorobkiem naukowym w tym zakresie i/lub odpowiednim doświadczeniem zawodowym związanym z prowadzonymi zajęciami. W zdecydowanej większości wybranych do analizy przez ZO prac magisterskich, pomimo drugiego stopnia studiów, zarówno opiekun pracy dyplomowej, jak i jej recenzent nie są samodzielnymi pracownikami naukowymi. Uniemożliwia to właściwą realizację celów i efektów uczenia się oraz nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Struktura kwalifikacji kadry nie jest prawidłowa. Na Uczelni zapewnione jest właściwe wsparcie szkoleniowe, techniczne i dydaktyczne, które umożliwia realizację zajęć dydaktycznych w formie stacjonarnej i zdalnej. Kadra prowadząca kształcenie na kierunku pedagogika podlega systematycznej ocenie, która jest uwzględniana przy doborze kadry w następnym roku akademickim. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, a także sprzyja rozwojowi nauczycieli oraz kreuje warunki pracy stymulujące do rozpoznawania własnych potrzeb.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie właściwej struktury kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku i związanej z dyscypliną, do której został przyporządkowany oceniany kierunek.
2. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady zajęć dydaktycznych pod kątem zgodności dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego nauczycieli z prowadzonymi przez nich zajęciami (w załączniku nr 4 są wskazane zajęcia, których obsada nie jest prawidłowa).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Siedziba Wydziału Nauk Społecznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I mieści się przy ulicy Bułgarskiej 55 w Poznaniu. W obrębie głównego kampusu Uczelni, zlokalizowanego przy ulicach Bułgarskiej 55 i Świerzawskiej 18, znajdują się cztery budynki mieszczące pomieszczenia dydaktyczne, administrację Uczelni oraz działy odpowiedzialne za obsługę procesu dydaktycznego. Całkowita powierzchnia użytkowa tych budynków wynosi 8800m². W sąsiedztwie budynku przy ul. Świerzawskiej 18 zlokalizowano ogrodzone, kryte sztuczną nawierzchnią boisko sportowe oraz halę sportową o powierzchni użytkowej ok. 400m². Na terenie kampusu zlokalizowany jest parking z miejscami na 54 pojazdy. Budynki, zakupione i zaadaptowane do funkcji dydaktycznej ze środków własnych Uczelni, stoją na gruntach użytkowanych na zasadach dzierżawy wieczystej od Skarbu Państwa. Budynek przy ulicy Bułgarskiej 55, o łącznej powierzchni użytkowej 2500m², mieści: Rektorat i siedzibę władz Wydziałów, Dziekanat oraz kasę dla studentów, Dział Rekrutacji z Biurem Karier, pomieszczenia dydaktyczne, a w tym: salę konferencyjną na 140 miejsc, pracownię fizjoterapii, 6 pracowni umiejętności pielęgniarских, 11 sal seminaryjnych i wykładowych (od 20 do 77 miejsc), 2 pracownie komputerowe z 20 stanowiskami każda, strefę fitness i siłownię, strefę SP oraz Wydawnictwo Naukowe PAM. W budynku przy ulicy Świerzawskiej 18 (powierzchnia użytkowa 3900m²) znajduje się siedziba Założyciela, administracja Uczelni, aula na 140 miejsc i 2 sale konferencyjne (100 i 134 miejsca), biblioteka z czytelnią i ogólnodostępnymi stanowiskami komputerowymi z dostępem do internetu (14 stanowisk, w tym 4 przystosowane dla osób niepełnosprawnych), punktem ksero oraz archiwum, w tym Czytelnię Testów Psychologicznych, 28 pomieszczeń dydaktycznych, w tym: pracownia anatomii, pracownia biofizyki i fizjologii, pracownia fizykoterapii, 2 pracownie kinezyterapii, 2 pracownie medycznych czynności ratunkowych, pracownia pierwszej pomocy, pracownia terapii manualnej, pracownia biomechaniki, pracownia masażu, pracownia aktywnej rehabilitacji, pracownia gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, pracownia wysiłku fizycznego, pracownia wizażu, pracownia kosmetyczna, pracownia komputerowa (20 stanowisk), 4 pracownie do nauki języków obcych, sale seminaryjne i wykładowe (od 18 do 46 miejsc). Sale seminaryjne, wykładowe i pracownie wyposażone są w sprzęt multimedialny: komputery, projektory i sprzęt nagłośnieniowy, rzutniki pisma i tablice zmywalne, tablice interaktywne. Są one zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej

pracy zawodowej studentów. Pomieszczenia dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Liczba i wielkość pomieszczeń i ich wyposażenie techniczne oraz stanowiska w pracowniach dydaktycznych, komputerowych są dostosowane do liczby studentów ocenianego kierunku i dają możliwość prawidłowej realizacji zajęć. Sale posiadają wyposażenie techniczne, a także pomoce i środki dydaktyczne, w tym odpowiednie oprogramowanie informatyczne, składające się na infrastrukturę informatyczną. Uczelnia posiada łącze internetowe we wszystkich budynkach, które użytkuje. W niektórych salach dydaktycznych (w laboratoriach komputerowych, niektórych salach wykładowych, bibliotece), znajdują się specjalistyczne oprogramowania oraz komputery dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci, w tym Ci z niepełnosprawnościami, posiadają dostęp do Platformy ZOOM, na której umieszczane są materiały dydaktyczne w formie elektronicznej. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Infrastruktura informatyczna oraz oprogramowanie stosowane w kształceniu na odległość pozwala na synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję między studentami, a wykładowcami. Interakcja asynchroniczna realizowana jest za pomocą platformy ZOOM. Kształcenie na odległość odbywa się w czasie rzeczywistym za pomocą platformy do zajęć zdalnych ZOOM.

Studenci mają możliwość skorzystania z zasobów bibliotecznych oraz z pomieszczeń dydaktycznych i oprogramowania poza godzinami zajęć dydaktycznych. Zgodnie z przyjętymi zasadami student lub grupa studentów zgłaszają ten fakt do Dziekana lub Prodziekana odpowiedzialnego za kierunek pedagogika. Studenci mają także możliwości skorzystania ze specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Biblioteka wraz z czytelnią mają swoją siedzibę przy ul. Świerzawskiej 18 i są dostępne dla czytelników pięć dni w tygodniu. Aby tam się dostać osoby z niepełnosprawnościami zmuszone są poprosić personel biblioteki o pomoc w przemieszczeniu się na dolne piętro. Personel biblioteki służy pomocą i wsparciem, jednak platforma ułatwiłaby samodzielne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami (ZO sformułował stosowaną rekomendację). Biblioteka wyposażona jest w 6 komputerów z dostępem do internetu, drukarkę, skaner i ksero oraz w 4 odrębne stanowiska dla studentów z niepełnosprawnościami posiadające zainstalowane specjalne urządzenia ułatwiające czytanie na ekranie komputera tzw. lupy, jak również auto-lektora wspomagającego czytanie, które mają wspierać w procesie dydaktycznym studentów z problemami wzroku. Ponadto w zbiorach biblioteki są słowniki mimiczne, książki pisane językiem Braille'a, książki z powiększoną czcionką.

Biblioteka PAM zapewnia możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Księgozbiór wydawnictw zwartych Biblioteki PAM liczy ogółem 23 161 woluminów. Uzupełniony jest przez 94 tytuły wydawnictw ciągłych w formie drukowanej i 68 tytułów czasopism online. Do dyspozycji studentów są pełnotekstowe bazy danych pozyskane w ramach projektu Wirtualna Biblioteka Nauki. Dla studiów na kierunku pedagogika studia pierwszego i drugiego stopnia zgromadzono 2707 tytuły książek, co stanowi 8121 egzemplarzy książek, które pozwolą na prowadzenie procesu dydaktycznego dla poszczególnych zajęć. Poza dostępem do czasopism w wersji elektronicznej, w bibliotece znajdują się także archiwalne czasopisma w wersji tradycyjnej. Podczas wizytacji Kanclerz Uczelni zobowiązał się do przeznaczenia środków finansowych na dostęp do baz danych i publikacji ProQuest oraz Ibuk. Zasoby biblioteczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku.

W Uczelni funkcjonuje Rada Biblioteczna zajmująca się sprawami biblioteki, w tym nadzorem nad kształtem księgozbioru, ale też doskonaleniem systemu biblioteczno-informacyjnego.

Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń. Na Wydziale, gdzie realizowany jest kierunek pedagogika wprowadzona jest procedura oceny zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej. W skład oceny zasobów materialnych wchodzi m.in.: stan techniczny pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenie w sprzęt komputerowy, jego stan techniczny, czy też zasoby Biblioteki. Oceny w formie ankietowej dokonują studenci i pracownicy, nie rzadziej niż raz w roku. Dziekan Wydziału dokonuje zbiorczego zestawienia wyników ankiet i przekazuje je Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Analiza wyników okresowych przeglądów wykorzystywana do doskonalenia i unowocześniania infrastruktury. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna, a także zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP. Na Uczelni działa Komisja ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura Uczelni jest adekwatna do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, oraz umożliwia realizację efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku. Pomieszczenia dydaktyczne i ich kompleksowe wyposażenie umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Liczba, wielkość pomieszczeń i ich wyposażenie techniczne oraz stanowiska w pracowniach dydaktycznych, komputerowych są dostosowane do liczby studentów ocenianego kierunku i dają możliwość prawidłowej realizacji zajęć. Zasoby biblioteczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przygotowanie do zajęć oraz działalności praktycznej.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stwarza możliwość i zapewnia synchroniczną i asynchroniczną interakcję pomiędzy studentami, a osobami prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku.

Budynki dydaktyczne zostały przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co umożliwia pełne korzystanie z zasobów Uczelni (kwestie architektoniczne, oprogramowania, elektronicznych materiałów dydaktycznych). Nauczyciele i studenci mają wpływ na zasoby biblioteczne, a ich udział w okresowych przeglądach wyposażenia technicznego i środków dydaktycznych, infrastruktury naukowej, dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przyczyniają się do uaktualnienia i unowocześnienia całej infrastruktury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie samodzielności studentów z niepełnosprawnościami w dostępie do pomieszczeń biblioteki i czytelni.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika została przyjęta we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Uwzględnia ona potrzeby lokalnego, wielkopolskiego rynku pracy. Występuje w nim potrzeba kształtowania potencjału intelektualnego regionu, umożliwienia studentom rozwoju zawodowego w placówkach edukacyjnych i opiekuńczych Wielkopolski.

Zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z główną dyscypliną – pedagogiką, przyjętymi celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy. Na ocenianym kierunku podpisane są umowy z kilkudziesięcioma podmiotami – szkołami, placówkami pedagogicznymi, placówkami opieki społecznej, stowarzyszeniami poradniami psychologiczno- pedagogicznymi.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona, ma charakter stały i dominują w niej głównie praktyki studenckie, staże, wizyty studyjne, warsztaty, udział przedstawicieli środowiska pracodawców w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, bieżące kontakty nauczycieli akademickich z interesariuszami zewnętrznymi w ramach dwustronnej współpracy Uczelni z konkretnymi podmiotami, pracodawcami.

Udział pracodawców w realizacji prac etapowych i dyplomowych tak charakterystyczny dla profilu praktycznego jest niewystarczający. Nie odzwierciedla tego zarówno tematyka wykazanych prac dyplomowych, jak również udział interesariuszy zewnętrznych w realizacji i ocenie pracy dyplomowej. W ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi powstaje jedynie ok. 3-5% prac dyplomowych magisterskich. Zespół Oceniający sformułował w tym względzie stosowne zalecenia.

Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, współpracujący z kierunkiem pedagogika są członkami Rady Pracodawców, która jest kolejalnym organem doradczym Dziekana Wydziału Nauk Społecznych PAM w zakresie jakości kształcenia praktycznego studentów.

Zadaniem Rady Pracodawców jest między innymi zapewnienie wzajemnej wymiany myśli, doświadczeń, rozwoju kolejnych obszarów współpracy pomiędzy kierunkiem a instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, współtworzenie programów studiów i ich doskonaleni, dostosowanie oferty kształcenia do oczekiwań zawodowego rynku pracy zgodnie z koncepcją kształcenia i celami kształcenia, współorganizowanie projektów o charakterze naukowym, edukacyjnym. Spotkania Rady Pracodawców odbywają się systematycznie, co odzwierciedla stosowna dokumentacja.

Pracownicy instytucji, firm, realizujących zadania z obszaru pedagogiki prowadzą również zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku. Dzięki współpracy z przedstawicielami wyżej wymienionych instytucji, firm studenci na profilu praktycznym zdobywają ważne umiejętności zawodowe

i kompetencji społeczne, stając się lepiej przygotowanymi do pełnienia przyszłych ról zawodowych na rynku pracy.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorą udział w seminariach i warsztatach dla studentów, ich sugestie, uwagi dotyczące kierunków rozwoju rynku pracy są uwzględniane w bieżącej współpracy. W czasie pandemii współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywała się w formie zdalnej przy wykorzystaniu Programu MS Teams. Hospitacje praktyk odbywały się telefonicznie. E-mail oraz komunikacja elektroniczna, pozostawały także ważnym narzędziem do przekazywania informacji, zwłaszcza bardziej formalnych.

Realizowana w ramach różnorodnych działań współpraca Uczelni, władz kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na rozwój kształcenia praktycznego, budowanie przez studentów kompetencji społecznych, zdobycie doświadczenia zawodowego. Skala zaangażowania pracodawców w proces zmian w programie studiów, realizacji prac etapowych i dyplomowych jest niewystarczająca. Z przedstawionej dokumentacji oraz na podstawie spotkania z przedstawicielami pracodawców współpracujących z ocenianym kierunkiem wynika iż, z jednej strony wyraźnie zwiększono liczbę godzin praktyk zawodowych z 600 do 720 na studiach pierwszego stopnia oraz z 300 na 360 na studiach drugiego stopnia na kierunku pedagogika (proponycja ks. mgra Krystiana Gramzy – kierownika Zespołu Psychologiczno-Pedagogicznego w Zespole Szkół Mechanicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Poznaniu), jednocześnie nie dokonano istotnych zmian w programie studiów – wprowadzając nowe przedmioty lub dokonując korekty istniejących przedmiotów o nowe treści.

Interesariusze zewnętrzni nie uczestniczą w monitorowaniu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia co zostało potwierdzone w dokumentacji przekazanej w trakcie wizytacji:

„Zgodnie z zarządzeniem Dziekana monitorowanie infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia obejmuje dwie grupy podmiotów: pierwsza to studenci, druga to wykładowcy. Z przeprowadzonego monitoringu sporządzany jest raport, który jest następnie analizowany przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia Oceny Jakości Kształcenia. Komisja sporządza rekomendacje i przekazuje je do Dziekana, a ten do Rektora Uczelni. Przyjęta procedura obejmuje również przygotowanie przez Dziekana rocznego sprawozdania z przeglądu infrastruktury. Jak dotąd procedura ta nie została rozszerzona na interesariuszy zewnętrznych. Uznano, że skoro procedura obejmuje infrastrukturę Uczelni, to oceny tej powinni dokonywać wyłącznie interesariusze wewnętrzni z niej korzystający w procesie kształcenia.”

Takie stanowisko władz kierunku jest niezrozumiałe w perspektywie kryteriów formalnych PKA i w szczególności do studiów o profilu praktycznym.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym podlega formalnie monitorowaniu poprzez pracę Wydziałowej Komisji ds. Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia, który działa w ramach wewnętrznego uczelnianego i wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia. Dokonywana jest tam ocena skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów, osiąganie przez studentów efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku pedagogika.

Systematycznie monitorowane losy absolwentów potwierdzają, że pozytywnie oceniają oni zdobyte kompetencje i wiedzę, a także znajdują zatrudnienie zgodne ze swoimi oczekiwaniami. Różnorodne formy współpracy pracodawców pozwalają zweryfikować i ocenić zakładane efekty uczenia się, jak również pozytywnie budować wizerunek Uczelni, a także Wydziału w otoczeniu lokalnym.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres, zasięg działalności w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z przyjętymi celami kształcenia, odpowiada wyzwaniom zawodowego rynku pracy. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest identyfikowana, nie ma jednak w pełni kompleksowego wpływu interesariuszy zewnętrznych na kształtowanie programu studiów.

Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku jest co prawda sformalizowana, ale brak jest rzeczywistej różnorodnej aktywności, która w pełni włącza pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów uczenia się, a szczególnie dokonywania zmian, ewaluacji programu studiów, angażowania pracodawców w proces dyplomowania studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się zbudowanie współpracy z pracodawcami w kształtowaniu prac dyplomowych (w określaniu tematyki prac, udziału pracodawców w ich realizacji, w ocenie uzyskanych efektów prac dyplomowych).
2. Zaleca się zwiększenie zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w proces dokonywania zmian w programie studiów na kierunku.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia na kierunku pedagogika podejmuje działania mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia, jak i działalności naukowo-badawczej. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia wiąże się ściśle z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku pedagogika w zakresie działań zmierzających do zbudowania wysokiej jakości – atrakcyjnych dla cudzoziemców – programów studiów; zawierania umów o współpracy z partnerami zagranicznymi; zwiększenia liczby

wspólnych projektów edukacyjnych i zawodowych realizowanych przez Uczelnię z zagranicznymi partnerami (m.in. wspólna organizacja międzynarodowych konferencji naukowych z partnerami z Europy Środkowo-Wschodniej); zwiększenia grona cudzoziemców studiujących na Wydziale; podnoszenia poziomu profesjonalizmu kadry akademickiej przez większe zaangażowanie w badania i projekty zawodowe oraz edukacyjne prowadzone z partnerami zagranicznymi; stworzenia warunków mających przyciągnąć najlepszych studentów i naukowców zagranicznych; zwiększenia mobilności międzynarodowej studentów i pracowników naukowych poprzez udział w programie Erasmus+.

Na kierunku pedagogika kształcenie realizowane jest w języku polskim. Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia. Prowadzone są lektoraty w języku obcym na pierwszym i drugim stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Stopień przygotowania studentów kierunku pedagogika pierwszego i drugiego stopnia do uczenia się w językach obcych podlega indywidualnej weryfikacji przed rozpoczęciem zajęć z lektoratów językowych (do wyboru język angielski lub język niemiecki), co pozwala na zdiagnozowanie kompetencji językowych każdego ze studentów. Efektem weryfikacji jest podział studentów na grupy różniące się wyjściowym stopniem zaawansowania znajomości języka obcego (A2 lub B1).

Ponadto studenci mają możliwość doskonalenia kompetencji językowych w ramach przedmiotów w programie studiów, który został przygotowany w taki sposób, aby znalazły się w nim zajęcia, a w ich ramach treści o zakresie międzynarodowym. Przy realizacji programów studiów założono poszerzenie zakresu tematycznego zajęć o kwestie międzynarodowe, w tym śledzenie wyzwań współczesności i trendów globalizacyjnych. Jako przykład można wymienić takie zajęcia, jak: *problems and risks of the modern world (problemy i zagrożenia współczesnego świata)*, *health education (edukacja zdrowotna)*, *human resources management (zarządzanie zasobami ludzkimi, psychology of emotion and motivation (zarządzanie motywacją własną i innych))*.

Wydział Nauk Społecznych PAM czyni starania mające na celu stałe zwiększanie zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Od 2016 r. Uczelnia posiada akredytowaną kartę ECHE dla szkolnictwa wyższego i ubiega się o środki w konkursie o dofinansowanie ze środków programu Erasmus+ mobilności studenckich, dydaktycznych oraz administracyjnych. Za pośrednictwem władz Uczelni oraz koordynatora programu Erasmus+ podejmowane są wysiłki nakierowane na wzmocnienie wsparcia mobilności międzynarodowej studentów oraz nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych Wydziału, a także tworzenie programów wymiany z uczelniami partnerskimi. Uczelniany Koordynator ds. Programu Erasmus+ prowadzi spotkania organizacyjne o charakterze informacyjnym dotyczące oferowanych mobilności w dwóch grupach – po pierwsze wśród studentów, po drugie wśród wykładowców. Wszyscy studenci kierunku pedagogika mogą uczestniczyć w tym programie. Mają oni ułatwioną możliwość wyjazdu zarówno na studia, jak i praktyki do krajów partnerskich, a także poznawania innych kultur poprzez integrację ze studentami przyjeżdżającymi w ramach programu Erasmus+. Uczelnia uzyskała zgodę na kontynuację nowej edycji programu ERASMUS+ począwszy od dnia 1 czerwca 2024 roku. W związku z tym Uczelnia planuje nawiązanie umów z następującymi instytucjami zagranicznymi: Uniwersytet Miasta Pecz na Węgrzech oraz Uniwersytet Miasta Leida w Holandii, które prowadzą kształcenie na kierunku pedagogika studia pierwszego stopnia w języku angielskim. Poza programem ERASMUS+ zarówno studenci, jak i wykładowcy mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach i konferencjach międzynarodowych. Nauczyciele akademicy biorą udział w zagranicznych grantach, projektach naukowych oraz w konferencjach zagranicznych, których efektem są publikacje.

Monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poziomie Wydziału należy do kompetencji Dziekana Wydziału, który ściśle współpracuje z pełnomocnikiem Rektora ds. Programu Erasmus+. Okresowa (coroczna) ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywana jest na wspólnych posiedzeniach Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia. W rocznym sprawozdaniu Dziekana z działalności Wydziału prezentowanym na posiedzeniu wspólnym przedstawione zostają wnioski z monitoringu, co stanowi podstawę do przyjęcia rozwiązań mających na celu podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia oraz podsumowanie rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku pedagogika Uczelnia stworzyła warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, zapewniające studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego oraz uwzględnienie w programie studiów kierunku pedagogika zajęć prowadzonych w języku obcym. Uczelnia partycypuje w programach wymiany międzynarodowej skierowanych do szkolnictwa wyższego. Podpisano porozumienia o współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej nauczycielom akademickim i studentom. Nauczyciele akademicy uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej, biorą udział w konferencjach międzynarodowych i publikują w języku angielskim. Uczelnia oferuje możliwość edukacji w zakresie języków obcych (głównie języka angielskiego) studentom, jak i pracownikom. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się podjęcie działań zwiększających mobilność studentów i kadry w ramach programu Erasmus+.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku pedagogika na Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych, otrzymują wsparcie na wielu płaszczyznach w tym: w rozwoju naukowym oraz społecznym, a także w uczeniu się. Wsparcie jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Jednymi z głównych czynników ocenianego kierunku, które studenci wskazali jako mocne strony były: indywidualne podejście nauczycieli akademickich do studentów w małych grupach, zajęcia prowadzone przez osoby praktyków biznesu, praktyki zawodowe realizowane w ramach programu studiów.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla studentów kierunku pedagogika. W zakresie wsparcia w wejściu na rynek pracy w Akademii funkcjonuje Biuro Karier PAM, które we współpracy z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk Studenckich poszukuje podmiotów, które przyjmą studentów na praktyki. Poza praktykami, studenci rozpoczynający karierę zawodową mogą skorzystać ze wsparcia Biura Karier PAM w znalezieniu oferty pracy. Dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym biuro promuje prowadzoną przez jednostkę bazę ofert pracy, praktyk i staży, dzięki której pracownicy są w stanie dopasować profile kandydatów do stanowisk, na które aktualnie jest zapotrzebowanie na rynku pracy. Ponadto Biuro Karier PAM utworzyło ofertę certyfikowanych szkoleń i kursów dla studentów kierunku pedagogika, które obejmują szczególnie poszukiwane kompetencje miękkie, pozwalając tym samym zwiększyć atrakcyjność studentów jako kandydatów na rynku pracy.

Ponadto studenci mogą liczyć na wsparcie indywidualne prowadzących w zakresie prowadzenia swoich aktywności w wybranych przez nich tematach, szczególnie w ramach projektów zawodowych, których wyniki są publikowane w ramach zbioru monograficznego. Studenci mogą również aktywnie udzielać się w ramach dwóch kół naukowych, gdzie pod okiem opiekunów kół publikują w piśmie studenckim Puls Uczelni. Koła Naukowe PASSUS oraz OMEGA są aktywnymi organizacjami, które mają zaplanowane cykliczne aktywności.

Mechanizmem motywującym studentów do osiągania wyróżniających wyników w nauce, a także zdobywania osiągnięć naukowych, sportowych lub artystycznych jest stypendium Rektora. Akademia kreuje dla studentów przestrzeń do ubiegania się o stypendium ministra oraz posiada dodatkowy program, gdzie jako wyróżnienie za wyniki w nauce nagroda jest wręczana podczas inauguracji roku akademickiego oraz absolutorium. Wybitni studenci są włączani do organizacji i udziału w konferencjach i seminariach naukowych, do publikowania artykułów, a ponadto ich działalność również promuje ich w procesie ubiegania się o wymianę studencką w ramach programu Erasmus. Dodatkowo na podstawie regulaminu obowiązującego na Uczelni, Dziekan wydziału może przyznać wyróżnienia za osiągnięcia naukowe lub pozanaukowe. Osobą odpowiedzialną za wsparcie studentów w tym zakresie jest powołany pełnomocnik Rektora ds. Stypendiów Studenckich.

W Uczelni oferowane są zajęcia z wychowania fizycznego, których oferta jest różnorodna. Ponadto w ramach Akademii aktywnie działa Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego, który dzięki dostępnej infrastrukturze, poza standardowymi sekcjami oferuje zajęcia fakultatywne, takie jak pływanie, strzelectwo sportowe, czy też capoeira. Ponadto studenci mogą korzystać z domu sportowca oraz dzierżawionego przez Akademię od miasta basenu. W ramach Uczelni utworzona została Uczelniana Drużyna Ratowników WOPR, która startuje regularnie w zawodach. W zakresie aktywności

artystycznej studenci mają możliwość udziału w warsztatach plastycznych. Natomiast w zakresie wsparcia przedsiębiorczości w ramach jednostki organizowane są dodatkowe zajęcia spoza zakresu przewidzianego w programie studiów.

Wsparcie studentów jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów oraz potrzeb indywidualnych, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, pozwalając między innymi na wnioskowanie o indywidualną organizację studiów np. studentom będących członkiem sportowej kadry narodowej, sprawującemu opiekę nad dzieckiem, pracy zawodowej, czy też wyróżniającej działalności na rzecz Uczelni.

W ramach wsparcia osób z niepełnosprawnościami, został powołany pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami. Dzięki jego wsparciu Uczelnia oferuje między innymi zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, umożliwienie korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmiana trybu zdawania egzaminów, organizacji sesji egzaminacyjnych, usługa asystencji, otrzymanie materiałów w postaci elektronicznej przed zajęciami lub też studenci mogą również nagrywać dźwięk oraz obraz w trakcie zajęć. Uczelnia wyposażyła stanowiska komputerowe również w sprzęt pozwalający na pracę osobom z różnymi typami niepełnosprawności. Ponadto pracownicy wzięli udział w warsztatach, dzięki którym są w stanie wspomóc studentów na każdym etapie procesu dydaktycznego.

Obowiązujący na Uczelni system skarg i wniosków pozwala na różne sposoby ich zgłaszania: można je składać pisemnie lub ustnie do Dziekana Wydziału, Prodziekanów lub za pośrednictwem Dziekanatu Uczelni. Składanie wniosków odbywa się zgodnie z procedurami określonymi na Uczelni m.in. w Regulaminie świadczeń dla studentów i doktorantów czy w Regulaminie studiów (odrębne przepisy regulujące odpowiedzialność dyscyplinarną studentów). Ponadto na Uczelni funkcjonują zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z procesem oceniania. Dziekan prowadzi monitoring skarg i wniosków studentów – na podstawie prowadzonych przez Uczelnię analiz dominują wnioski związane z przebiegiem studiów takie jak: przywrócenie w prawach studenta, przeniesienie z innej uczelni, czy też udzielenie indywidualnej organizacji studiów.

Uczelnia przeprowadza obowiązkowe szkolenia z BHP, gdzie studenci zapoznawani są z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kształcenia. Studenci są również zapoznawani z topografią budynków Uczelni.

Obsługę administracyjną studentów zapewnia dziekanat PAM, który realizuje swoje zadania pod względem informacyjnym i organizacyjnym za pomocą wielu kanałów kontaktu. Są to między innymi: system informatyczny wirtualny dziekanat, poczta elektroniczna oraz Facebook. Ponad to studenci mogą przyjść stacjonarnie z prośbą o pomoc lub zgłosić taką potrzebę w trakcie spotkań z opiekunem roku.

Uczelnia wspiera materialnie i poza materialnie samorząd oraz organizacje studentów. Członkowie samorządu współpracują z Uczelnią na szczeblu uczelnianym i wydziałowym. Przedstawiciele studenckie wchodzi w skład organów kolegialnych Uczelni tj. Senatu, wydziałowych komisji, Rady Wydziału oraz komisji stypendialnych. Zmiany w programie studiów wprowadzane są z uwzględnieniem głosu studentów – zarówno formalne, jak i nieformalne sugestie. W ramach Akademii funkcjonuje wiele kół naukowych w tym PASSUS oraz OMEGA. Organizacje mają swojego opiekuna, który jest zaangażowany w pracę koła, co pozytywnie wpływa na zaangażowanie studentów w działanie tej organizacji. Samorząd Uczelniany oraz inne organizacje studenckie dysponują

znikomymi środkami finansowym, przyznawanymi im w ramach zapotrzebowania na indywidualne wnioski celowe. W związku z powyższym ZO sformułował odpowiednią rekomendację.

Na Uczelni podstawowym narzędziem służącym do monitorowania systemu wsparcia, motywowania i opieki nad studentami jest ankietyzacja, przeprowadzana cyklicznie w formie kilku kwestionariuszy ankiety. W ramach przeprowadzanych badań studenci oceniają między innymi program studiów, oprogramowanie stosowane w kształceniu na odległość, wsparcie ze strony pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami, odbytą praktykę zawodową oraz przeprowadzają ewaluację zasobów materialnych i infrastruktury Wydziału Nauk Społecznych PAM. Badania są bardzo obszerne, a na ich podstawie wprowadzane są usprawnienia, takie jak na przykład zmiany w realizowanych treściach przedmiotów, czy też dostosowanie harmonogramów zajęć.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych wspiera studentów w procesie uczenia się na wysokim poziomie, a działania są zróżnicowane, kompleksowe oraz stałe. Systemy wsparcia oferowane studentom są dostosowane do potrzeb wszystkich grup studenckich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością, co jest gwarantem równego dostępu do procesu kształcenia. Uczelnia zapewnia studentom możliwość rozwijania swoich pasji, oferuje wiele możliwości związanych z działalnością naukową i zawodową, a także wspiera rozwój studentów wybitnych. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega formalnym i systematycznym przeglądom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie puli środków oraz dostosowanie sposobu wnioskowania i wydatkowania środków przeznaczonych na działalność studentów oraz organizacje studenckie w celu większego wsparcia aktywnie działających kół naukowych, samorządu studenckiego oraz indywidualnych działalności studentów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia ma wypracowane formalne i nieformalne praktyki dostępu do informacji, zgodnie z nimi za pośrednictwem strony internetowej Uczelni oraz Biuletynu Informacji Publicznej zapewnia wszystkim zainteresowanym, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem dostęp do informacji o studiach obejmujących: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Kanały informacyjne Uczelni ponadto wspierane są przez wewnętrzną platformę Proakademia. Wprowadzenie tego systemu informatycznego miało na celu poprawę komunikacji z interesariuszami wewnętrznymi Uczelni. System w ramach swoich funkcjonalności posiada między innymi wirtualny dziekanat, tj. oprogramowanie do zarządzania i udostępniania danych związanych z kształceniem, służącym wszystkim nauczycielom akademickim, studentom oraz administracji. W ramach kanałów informacyjnych Uczelni szybko i bez trudu można znaleźć wszystkie niezbędne informacje o studiach (w tym oceny, plan zajęć, terminy konsultacji). Strona internetowa Uczelni jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia regularnie monitoruje swoje kanały informacji takie jak strona internetowa, czy też profile na platformie Facebook. Analizowany jest ruch na stronach, dostępność informacji oraz zainteresowanie odbiorców. Ponadto Uczelnia udostępnia na swojej stronie również ankietę dostępu do informacji publicznej, gdzie można go anonimowo ocenić. Respondentami ankiety są między innymi studenci, kandydaci na studia, uczestnicy studiów podyplomowych, pracownicy oraz inne osoby z zewnątrz. Odpowiedzi z tej ankiety Uczelnia na bieżąco monitoruje i implementuje zgłaszane problemy wraz z działem marketingu oraz działem IT.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów oraz realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku, a także o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działanie systemu zapewniającego jakość kształcenia w obszarze projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programu studiów, jak również udział w tych procesach interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, są określone w przepisach dotyczących jakości kształcenia.

Na poziomie Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I, jak i w Wydziale Nauk Społecznych wyznaczone zostały organy odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny nad działalnością edukacyjno-dydaktyczną oraz zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Na poziomie Akademii czuwa Rektor, Uczelniana Rada ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia oraz Senat, który zatwierdza nowe programy studiów, dokonuje zmian i wycofywania programów studiów. Na poziomie Wydziału Nauk Społecznych za nadzór nad procesem kształcenia na kierunku odpowiada Dziekan, trzech prodziekanów. Nad monitorowaniem i doskonaleniem programu studiów na ocenianym kierunku pedagogika pierwszego i drugiego stopnia czuwa Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi, prodziekan kierunku pedagogika pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, przedstawiciele nauczycieli akademickich zaangażowani w proces kształcenia na tym kierunku studiów oraz przedstawiciele studentów, pracodawców i instytucji związanych z praktykami zawodowymi.

Do kompetencji wyżej wskazanych gremiów należy m.in. nadzór nad jakością kształcenia, zapewnianie i ocenianie jakości kształcenia, monitorowanie programu studiów, przeprowadzanie okresowego przeglądu i weryfikacji programów studiów, a także wypracowywanie procedur dotyczących istotnych zagadnień i obszarów związanych z polityką projakościową tj. projektowania, monitorowania i zmian w koncepcji kształcenia, efektach uczenia się oraz w programie studiów; hospitacji zajęć dydaktycznych; procesu dyplomowania właściwego dla poszczególnych kierunków studiów wraz z oceną i monitorowaniem zaprojektowanych procesów, wymogów stawianych pracy dyplomowej oraz organizacji i przebiegu dyplomowania oraz oceniania; monitorowania stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się; monitorowania i oceny infrastruktury uczelnianej w zakresie potrzeb studentów i pracowników; monitorowania i oceny narzędzi wsparcia studentów w procesie kształcenia; monitorowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, celowości doboru reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego dla kierunku pedagogika.

Opracowywanie, zatwierdzanie oraz zmiany programu studiów dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury wewnętrzne obowiązujące w Uczelni. W procesie doskonalenia

programów studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni zgodnie z przyjętymi procedurami. Zweryfikowany program przekazywany jest do właściwego organu samorządu studenckiego, który wyraża swą opinię. Po ustosunkowaniu się przez Wydziałową Komisję do spraw Zapewnienia i Oceny Jakości kształcenia, Dziekan kieruje aktualną wersję programu studiów po opinii studentów do Rektora, wnioskując do Senatu Uczelni o zatwierdzenie

Właściwe organy Uczelni i Wydziału dokonują ewaluacji procesu weryfikacji efektów uczenia się w sposób permanentny.

Uczelnia według ZO PKA podjęła i zrealizowała działania naprawcze w odniesieniu do kryterium nr 1 w zakresie przyporządkowania kierunku pedagogika pierwszego i drugiego stopnia do dyscypliny naukowej stosownie do treści, efektów uczenia się oraz zgodności z koncepcją kształcenia, celami kształcenia oraz profilem praktycznym. W tym celu przyjęto za podstawę Stanowisko interpretacyjne nr 5/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie przyporządkowania kierunku studiów do dyscyplin naukowych lub artystycznych. Obecnie kierunek pedagogika jest przyporządkowany do dyscypliny wiodącej pedagogika, w udziale procentowym: 100%. Ponadto dokonano korekty efektów uczenia się i ich treści programowych. Jednakże obecnie ZO PKA zalecił wskazanie dla efektów uczenia się odpowiedniego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Ponadto ZO PKA stwierdził nieścisłość między deklaracją Uczelni w Raporcie Samooceny a zastanym faktem. „Uczelnia deklaruje w Raporcie Samooceny, że na kierunku pedagogika prowadzone jest kształcenie umożliwiające uzyskanie kwalifikacji nauczycielskich zgodnie z efektami uczenia się zawartymi w standardzie kształcenia określonym w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, (Dz. U. poz. 1450). W raporcie samooceny na str. 11-17 przedstawione są efekty uczenia się zapisane w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela realizowane na pierwszym stopniu studiów na kierunku pedagogika. Na stronach 25-30 raportu samooceny przedstawiono natomiast informacje o realizowaniu tych samych efektów uczenia się zapisanych w standardzie kształcenia na studiach drugiego stopnia. Uczelnia przedstawiła także materiał dodatkowy w postaci tabeli pokrycia efektów zatwierdzonych dla ocenianego kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz efektów zapisanych w standardzie kształcenia. Przedstawiona dokumentacja nie pozwala jednak na potwierdzenie, że efekty uczenia się zapisane w standardzie kształcenia są w pełni realizowane na studiach pierwszego stopnia. Uczelnia nie wyjaśniła także, dlaczego absolwenci studiów pierwszego stopnia kontynuujący kształcenie na studiach drugiego stopnia na kierunku pedagogika ponownie realizują te same efekty uczenia się zapisane w standardzie”.

Zalecenie nr 1 z kryterium 2 – go zostało zrealizowane przez fakt, że „Uczelnia dokonała korekty programów studiów drugiego stopnia, wyodrębniając w programie studiów grupy zajęć do wyboru w wymaganym wymiarze co najmniej 30% liczby punktów ECTS, co pozwala na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia studenta”.

Zalecenie nr 2 z kryterium 2 – go zostało zrealizowane. „Na mocy Uchwały nr 1074/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie oceny programowej kierunku pedagogika w Uczelni w odniesieniu do kryterium 2 pkt 2 podniesiono, że Uczelnia przewiduje możliwość zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej, co jest sprzeczne z regulacjami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn.

zm.). W tym zakresie dokonano wówczas korekty Regulaminu praktyk zawodowych. Obecnie należy mieć jednak na względzie brzmienie przepisu art. 67 ust. 7 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.), który stanowi, iż „W przypadku i na warunkach określonych w regulaminie studiów Uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one studentowi uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie. Możliwość zaliczenia praktyk zawodowych została opisana w dokumentacji formalnej praktyk w tzw. Wytycznych Praktyk, gdzie wskazano wymóg przedłożenia przez studenta zaświadczenia o zatrudnieniu wraz z zakresem jego obowiązków (punkt 6, podpunkt c)”.

Zalecenie nr 1 kryterium 3 – go zostało faktycznie zrealizowane. „Uczelnia ustaliła przejrzyste i selektywne warunki przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunku pedagogika. Uzupełniono procedurę rekrutacji o brakujący element w postaci określenia, jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości stanowią podstawę przyjęcia na studia.

Jednakże obecnie w zakresie kryterium 2 ZO PKA wskazał, że należy w dokumentacji formalnej stworzyć sylabusy, w których efekty uczenia się zakładane dla praktyk będą sformułowane w odniesieniu do całego procesu praktyk studenckich, zawierając ich podział na poszczególne etapy i odnosząc się do odpowiednich specjalności. Ponadto ZO PKA zwrócił uwagę, by zaświadczenie, które student realizujący praktyki w swoim miejscu pracy zawodowej, przedkłada Dziekanowi wraz z właściwym wnioskiem, obok wykazu zakresu obowiązków, zawierało efekty uczenia się przyporządkowane praktykom zawodowym na odpowiednim etapie ich realizacji i zgodnym z dedykowanym sylabusem praktyk.

Zalecenie nr 2 kryterium 3 – go zostało faktycznie zrealizowane. „Uczelnia dokonała korekty metod weryfikacji efektów uczenia się, zważając na profil praktyczny kształcenia na kierunku pedagogika. W szczególności skorygowano wskazane w Uchwale nr 1074/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 18 listopada 2021 r. sposoby weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do oceny praktycznych umiejętności w odniesieniu do następujących zajęć:

- *wprowadzenie do pedagogiki* w kontekście efektu: student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych (K6_UW02);
- *pedagogika specjalna* w kontekście efektu: student potrafi rozwiązywać złożone, jak również nietypowe problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, pomocowe (K6_UW01) oraz student potrafi dokonywać syntezy informacji w celu rozwiązywania konkretnych problemów pedagogicznych (K6_UW09);
- *zaburzenia przystosowania społecznego* w kontekście efektu: student potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne; analizuje ich skutki w kontekście różnych obszarów działalności pedagogicznej oraz nowej wiedzy, również z dyscyplin naukowych współpracujących z pedagogiką (K7_UW02)”.

Zalecenie nr 3 kryterium 3 – ego zostało faktycznie zrealizowane. „W ramach działań naprawczych wprowadzono w formularzu recenzji pracy dyplomowej wymóg oceny założeń metodologicznych i adekwatności doboru metod badawczych do praktycznego profilu kształcenia. Na spotkaniach Rady Wydziału oraz przed każdym cyklem egzaminów dyplomowych opiekunowie prac dyplomowych i recenzenci są informowani o konieczności uzasadnienia w recenzji oceny pracy dyplomowej. Ponadto

są informowani o konieczności uwzględnienia w merytorycznej ocenie pracy jej wartości metodologicznej. Promotorzy i recenzenci otrzymują ponadto instrukcje w zakresie adekwatnego oceniania prac dyplomowych do ich poziomu jakościowego. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia i oceny jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych PAM przyjęto narzędzie dotyczące adekwatnego oceniania prac dyplomowych”.

ZO PKA w kryterium 4 wskazał, że Uczelnia posiada potencjał kadrowy do prowadzenia kierunku, lecz obsada niektórych zajęć dydaktycznych budzi zastrzeżenia (mimo, że kryterium to w ocenie programowej sprzed 2 lat) było spełnione. W załączniku nr 4 do niniejszego raportu znajduje się wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć dydaktycznych.

ZO PKA w kryterium 6 wskazał, że ”Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku jest co prawda sformalizowana, ale brak jest rzeczywistej różnorodnej aktywności, która w pełni włącza pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów uczenia się, a szczególnie dokonywania zmian, ewaluacji programu studiów, angażowania pracodawców w proces dyplomowania studentów” (mimo, że kryterium to w ocenie programowej sprzed 2 lat) było spełnione).

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się podjęcie w ramach prowadzonej polityki jakości działań monitorujących, weryfikujących oraz korygujących nieprawidłowości w zakresie spójności efektów uczenia się na kierunku pedagogika z koncepcją kształcenia na tym kierunku.	Uczelnia podjęła działania naprawcze w postaci intensyfikacji spotkań Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Jako jednostkę monitorującą wyznaczono Uczelnianą Radę ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.	Zalecenie zrealizowano

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Zapewniony jest nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kształceniem prowadzonym na kierunku pedagogika pierwszego i drugiego stopnia. Zakres odpowiedzialności poszczególnych osób sprawujących nadzór nad kierunkiem, w tym zakres odpowiedzialności za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia został w sposób przejrzysty określony. Zatwierdzenie

i zmiany programu studiów oraz przyjęcie na studia odbywają się w oparciu o formalnie określone zasady. Prowadzona jest coroczna ocena programu studiów w oparciu o spostrzeżenia interesariuszy procesu kształcenia oraz wyniki nauczania, a wyniki tej oceny prowadzą do doskonalenia programu, głównie w formie zmian w programach przedmiotów. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicy oraz studenci), a także zewnętrzni (pracodawcy i absolwenci).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zmierzających do wyeliminowania nieprawidłowości w przyszłości wskazanych w zaleceniach w kryteriach: 1,2, 4 i 6.